Nro 55.

KURYER LITEWSKI

w WILNIE DNIA 9 LIPCA V. S. 1813 ROKU.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

S. Petersburg, *dnia 27 Czerwca*, *v. s.*

W Naywyższym Jego Imperatorskiey Mości rozkazie, w główney kwaterze, we wsi *Peterswalde*, dnia 1go teraznieyszego miesiąca, wydanym, jest wyrażono.

Przyymuią się do służby Naszey w tychże rangach: Saskich woysk Jenerał Leytnant, Baron *Thielmann* i ma się uważać w kawaleryi, i Podpółkownik *Astr* z przezaczeniem do świty Jego Imperatorskiey Mości, wydziału kwatermistrzowskiego. Kapitan woysk Austryackich *Leschitzkoi-de-Bay*, w randze Rotmistrza i przeznacza się do półku Grodzieńskiego huzarów, oraz Porucznik *Singer* z przeznaczeniem do półku polskiego ułanów.

Jego Imperatorska Mość oświadcza ukontentowanie Swoie Jenerał-Majorowi *Tytowemu*, za porządek i spokoyność, z jaką woyska jego przechodziły przez powiat Słonimski.

Dnia 2 Czerwca

Adjutant Jego Imperatorskiey Wysokości Cesarzewicza i Wielkiego Xiążęcia Konstantego Pawłowicza, Leibgwardyi półku konnego, Półkownik *Zandr*, za rychłe i dokładne wykonanie danych mu poleceń, mianuie się Jenerałem Majorem. (*z Gaz: S. Petersb: Akad:*)

S. Petersburg dnia 24 Czerwca v. s.

Kuratorowie Towarzystwa trudniącego się rozdzieleniem i szafunkiem ofiar przeznaczonych na wsparcie tych, którzy przez wtargnienie nieprzyiaciół ucierpieli, ogłosili dalszy ciąg listy summ rozdanych od dnia 7 Maja do dnia 7 Czerwca, tudzież imiona tych, którzy w tych dobrodzieystwach mieli uczesnictwo. Podług tego, summy rozdane w gubernii Moskiewskiey wynoszą 218,770 rub. w Gubernii Smoleńskiey 425,569. w Gubernii Kałuskiey 37,672. w Witebskiey 10,150. w Mińskiey 50. w Mohylewskiey 500. rub. Dodawszy do tego wydatki pocztowe i inne czyniące 6708 rub. 87 kop. ogół summ w przeciągu jednego miesiąca rozdanych wynosi 699,445 rub. 87 kop. (*le Cons:*)

S. Petersburg, *dnia 14 Czerwca v. s.*

Wedle Ukazu Jego Imperatorskiey Mości Rządzący Senat słuchał rapportu Ministra spraw wewnętrznych, Radcy Taynego, Senatora i Kawalera, Osipa Piotrowicza Kozodawlewa, iż stosownie do Naywyżey konfirmowanego, w dniu 17 Sierpnia 1810 roku, rozdzielenia interessow na Ministerya, znayduiąca się w Ministeryum spraw wewnętrznych 2ga expedycya, przeniesioną została do Ministeryum Policyi, a przy tém Ministeryum został tylko jey oddział budowniczy, czyli Architektoniczny; dla którego też przeznacza się corocznie kapitał na wszystkie budowy skarbowe; ale wiele interessow, tyczących się budownictwa, równie w portowych, jak i innych miastach, zostawionych było w Ministeryum Policyi, zkąd pochodziło, że w jednych i tychże samych częściach Naczelnicy miast portowych, jako i Władze guberskie, udawały się czasem do Ministeryum Policyi, a czasem do Ministeryum spraw wewnętrznych, a wśród takowego zmieszania, nie mogła czasem nie wyniknąć przewłóka w rozstrzygnieniu interessu. Dla wprowadzenia w tych okolicznościach jednakiey formy, i dla przyśpieszenia biegu interessow, tenże Minister spraw wewnętrznych, porozumiawszy się z Ministrem Policyi, wszedł był z przedstawieniem do Komitetu Ministrów, przekładaiąc, ponieważ z Naywyżey potwierdzonego urządzenia Ministeryum Policyi wyświeca się, iż pod jego zawiadywaniem żadne mianowicie budowy skarbowe nie są wyrażone, i nic zgoła o budowach nie wspomniano, zatém jeżeli z natury interessow tego rodzaiu, wszystkiemi zawiadywać powinien wydział budowniczy w Ministeryum spraw wewnętrznych: w takiem więc zdarzeniu, potrzeba będzie zrobić urządzenie, iżby nie tylko miasta portowe i ustanowione w nich expedycye budownicze, ale wszystkie tego rodzaiu expedycye, w guberniach znayduiące się, które, w roku 1805, z Izb skarbowych do Rządow guberskich przeniesione zostały, i do których, przez Naywyżey, w roku 1806, dnia 2 Maja, potwierdzone przełożenie, Ministeryum spraw wewnętrznych powinno naznaczać urzędników: równie i wszystkie części budowania miast tyczące się, w jakimkólwiek one byłyby celu, maią bydź w zawiadywaniu Ministeryum spraw wewnętrznych, z tem atoli zastrzeżeniem, iż dozór nad wykonaniem Naywyżey potwierdzonych planow, fasad, i innych do porządku należących rozporządzeń, od tych zwierzchności będzie zależał, do których administracyi budowy te należą, a które we wszystkich potrzebach tyczących się architektury, albólitež kapitału budowniczego, corocznie na budowy publiczne assygnuiącego się, porozumiewać się będą z Ministeryum spraw wewnętrznych. Komitet o tém przedstawieniu w dzienniku dnia 10 Marca teraznieyszego 1813 roku postanowił: maią bydź przeniesione z Ministerym Policyi do Ministeryum spraw wewnętrznych wszystkie interessa, ściągaiące się do wydziału budowniczego w Państwie, i na czas przyszły, nie tylko portowe miasta i ustanowione w nich expedycye budownicze, ale też wszystkie expedycye w Guberniach będące, maią zostawać pod wiedzą Ministeryum spraw wewnętrznych, podług prawideł wyłożonych w przedstawieniu tegoż Ministra: uskutecznienie zaś robót w wydziale Departamentu woyskowego ma zostać jak pierwiey, w bezpośredniém jego zawiadywaniu. Minister spraw wewnętrznych, donosząc o tém Rządzącemu Senatowi, przedstawił razem kopią, przesłanego jemu wypisu z powyżey wspomnionego dziennika Komitetu Ministrów, dodaiąc, azali nie będzie wolą wydać o tém do guberskich i innych Władz przepisu względem należnego wykonania. A po wysłuchaniu załączonego wypisu wspomnianego dziennika Komitetu Ministrów, Rozkazali: zgodnie z przedstawieniem Ministra spraw wewnętrznych, z wypisaniem pomienionego projektu, iżby przeniesione były z Ministeryum Policyi do Ministeryum spraw wewnętrznych, wszystkie interessa, do wydziału budowniczego w Państwie ściągaiące się, a na czas dalszy, nie tylko miasta portowe, i ustanowione w nich expedycye budownicze, ale też wszystkie podobne expedycye, w guberniach znayduiące się, maią zostawać pod wiedzą Ministeryum spraw wewnętrznych, uskutecznianie zaś robot w wydziale Departamentu woyskowego, jak pierwiey, ma zostawać pod

jegoż zawiadywaniem, dla należytego do kogo należy wykonania, dać wiedzieć komu z porządku wypada. Dnia 29 Maja 1813 roku. (*z Gaz: Senac:*).

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

Berlin, dnia 22 Czerwca, n. s.

Temi dniami wyszli stąd do mieysc przeznaczonych sobie: Major *Linten* z 1szym batalionem 3go półku pieszego Prus wschodnich i Major *Schwerin* z 3cim batalionem Kurmarkskim, uzbrojenia ziemskiego. (*Gaz: S. Peters: Akad:*)

Berlin, dnia 1 Lipca, n. s.

J. K. Mość raczył postanowić, iż odtąd korpusy woyskowe będące pod dowództwem Jenerała Leytnanta *Yorcka*, składać będą pierwszy korpus armii: zostaiące pod wodzą Jenerała Leytnanta *Kleista*, korpus drugi armii: te zaś, którym Jenerał Leytnant *Bülow* dowodzi, trzecim korpusem teyże armii mianować się maią.

J. K. Mość rozkazem Gabinetowym w dniu 5 Maja t. r. postanowił, iż każdy, ktoby w terazniey-szey woynie wziął nieprzyiacielowi działo, otrzyma w nadgrodzie czerwonych złotych 50. (*Zusch:*)

Züllichau dnia 14 Czerwca n. s.

D. 12go t. m. Marszałek *Victor* wszedł do *Grüneburga*. — Uzbroienia ziemskie ćwiczą się tu codziennie, i w krótkim czasie, co do urządzenia swego, zrównaią się z regularnym żołnierzem. — D. 11 t. m. 6000 Francuzów chciało weyśdź do *Krossen*: ale Dowódzca Pruski nie wpuścił ich do tego miasta. Odtąd żadnego nowego nie czynili przedsięwzięcia. Nie daleko od nas 10 lub 12,000 Rossyyskiego woyska, obozem stoi. (*z Gaz. S, Petersb. Akad.*)

Szląsk dnia 1 Czerwca n. s.

Rossyyskie doniesienia o działaniach woiennych, od dnia 18go do 21go przeszłego miesiąca, zupełnie się zgadzaią z Pruskiemi.

Nic nie może iśdź w porównanie z męstwem i uporem, z jakiemi woyska sprzymierzone walczyły.

Wszystkie woyska tymże pałaią duchem, jaki je ożywiał w pierwszym dniu terazniey szey kampanii. Niecierpliwie pragną one nanowo się mierzyć z nieprzyiacielem.

Jak tylko woysko sprzymierzone, dnia 25go Maja z *Görlitz* wyszło, wpadło do tego miasta 1800 ludzi jazdy Francuzkiey, których jednakże zupełna połowa zniesioną została, skutecznèm działaniem artylleryi bateryyney: druga połowa ucieczką się ratowała. W czasie bitwy, która zaszła dnia 21go, kilka wiosek zupełnie ogniem spłonęły. (*z Gaz. S. Petersb: Akad.*)

Lipsk, dnia 23 Czerwca, n. s.

Miasto nasze od dnia 21 t. m., ogłoszone, jakby za oblężone: władza i działania Magistratu i Policyi ustały, a równie pierwszemu, jak i ostatniey poruczono tylko mieć staranie o szpitalach, i kwaterunku woyska, pod dozorem Xięcia *Padwy*.

Na rozkaz Xiążęcia *Padwy*, wszystkie znayduiące się tu składy towarów osadniczych, ryżu, wina i wódki, dnia 20 t. m. zapieczętowane zostały. Dziś Xiąże wydał rozkaz, aby wszystkich towarów, od których, podług, tak zwanego, systematu lądowego, szczególne cło jest ustanowione, oraz, wszystkich, tu znayduiących się, rękodzieł Angielskich, inwentacye złożone były w Kommissyi na to ustanowioney, a składaiącey się z 18stu Kommissarzów Francuzkich i 17stu kupców tuteyszych. (*Pocz: Póln:*)

Piszą z Drezna pod dniem 30 Czerwca n. s.

Gwardya Francuzka stoi tu na kwaterach, i wynosić może blisko 20,000 ludzi. Kommissoryat, różne biora, i to wszystko, co do woyska należy, składa drugie prawie woysko. Cesarz mieszka w pałacu *Marcolini* w *Frydrykszta dzie* na prawym brzegu *Elby*. W tym pałacu wystawuią się teatralne widowiska, lecz na nie tylko za biletem wstęp bywa dozwolony. Po śmierci Marszałka *Duroc*, mieysce jego zastępuie X. Wincencyi *Caulincourt* — X. Neufchatelski trudni się woyskiem, X. Bassano interesami zewnętrznemi, a Hr. *Daru* wewnętrzne urządza. Cesarz objeżdżał *Koenigstein* i brzeg *Elby* na granicy Czeskiey. U podnóża *Koenigsteinu* (w *Neu-Struppen* między Koenigsteinem i Pirną) pracuie 5000 żołnierzy. Umacniaią także warownie *Wittenberga*. Król Saski mieszka w swym zamku, którego, od czasu powrótu z Czech, nie opuszczał: o letniém jego przemieszkiwaniu w *Pilnitz* bynaymniey teraz nie mówią. Woysko Austryackie w Czechach zaymuie obszernieysze ku granicom położenie — Znayduie się ono w wybornym stanie. W okolicach *Pragi* w tak ścieśnionych stało kwaterach, że każda chata wieśniaka mieściła od 20 do 25 ludzi — Król Westfalski przybył do *Drezna*. Wice Król Włoski jest tamże wkrótce spodziewany.

Drezno ma zostać, szczególniey na prawey stronie Elby mocno obwarowane. Dotąd jeszcze, mało i zwolna pracuią około wielkiego mostu. Gruzy jego, i wysadzone ze swoich posad filary zatrudniaią nurt rzeki. Sześciu lat potrzeba do zupełnego odbudowania tego pięknego mostu. Liczono dawniey na *Elbie* 2000 statków, teraz zaledwoby 20 zgromadzić można. W czasie ostatniego odwrótu Francuzów w Marcu, pewny mieszkaniec statek swóy, używszy 40stu koni, na ląd wyciągnął i pod szopą ukrył. Był wydany i własnym kosztem musiał znowu statek na rzekę sprowadzić, który nakoniec teraz zniszczonym został.

Francuzi w tym mieście z naywiększym pośpiechem otaczaią palisadami bramę *Willdrufską*, która jest od strony Czeskiey. (*Zusch:*)

Burg dnia 30 Czerwca, n. s.

Od ośmiu dni pracuią czynnie około szańców pod *Magdeburgiem* z tey strony *Elby*, i nawet pod *Gommern*. Z drugiéy strony utwierdzaią *Tangermünde*, *Rüben*, i wszystkie mieysca, którędy Rossyanie i Prusacy przechodzili za *Elbę*, i dla tego wszystkie tam wsie i miasteczka są żołnierzem Francuskim osadzone — Przed ośmią dniami X. *Eckmühl* z korpusem swoim ciągnął przez i około *Magdeburga*, na *Bernburg*, *Hallę* i *Lipsk* do *Drezna*, do wielkiey armii; inne zaś woysko Francuskie miało osadzić *Hamburg*. (*Zusch:*)

Zerbst, dnia 26 Czerwca, n. st.

Xięstwo Dessauskie obowiązane jest teraz dostawić do woyska Francuskiego korpus posiłkowy z 200 ludzi jazdy i 300 piechoty złożony — Przez dni trzy pozamykane były wszystkie kupieckie składy, i szukano w nich Angielskich towarów — Slychać, że miasto i okrąg nasz ma zapłacić 15,000 talarów podatku woiennego, a *Dessau* więcey jeszcze — Pozawczoray przechodziły woyska Francuskie przez *Gommern* i *Dornburg*. Ze wszystkich okolic sprowadzaią żywność i furaże, a z *Magdeburga* przechodzi codziennie przez *Dessau*, sto czterokonnych wozow, mąką i innemi żywnościami napełnionych do *Wittenberga*, który na rok cały w żywność opatrzyć kazano — Dzis słychać, że woyska Francuskie maią się cofnąć na drugą stronę *Elby*. (*Zusch:*)

Boitzenburg, dnia 24 Czerwca, n. s.

Przednie straże woysk Rossyyskich stoią zawsze o milę przed *Lawenburgiem*, gdzie od czasu opuszczenia *Hamburga* Jenerał *Tettenborn* ma swoią główną kwaterę. Inne zaś woyska zaięły obszernieyszą przestrzeń ponad *Elbą* głębiey w Meklemburskim.

Piszą ze Stralsundu dnia 23 Czerwca n. s.

Nic tu nowego nie mamy. Oczekuiemy tylko 20,000 Anglików, i, jak twierdzą 35,000 Rossyan, którzy tu na okręty wsiąśdź maią. Na wyspie *Rugen* zgromadzaią wielkie zapasy potrzeb woiennych, jako to: mąkę, chleb, ryż, lekarstwa, i t. p. więcey tego wszystkiego przychodzi jeszcze z *Anglii* i z *Rossyi*. W *Mönchgut* codziennie sto wozów jest w ustawicznym ruchu, dla przewożenia daley w kray tego wszystkiego, co się wyładowuie z okrętów Angielskich — *Stralsund* jest bardzo mocno obwarowany. Teraz to miasto bez formalnego oblężenia wziętym bydź nie może: sto dział stoi na bateryach, i wię-

sey jeszcze zaciągnąć maią — 40 koni wierzchowych Xięcia *Cumberland* przyszły do *Stralsundu* — Xiąże dziedziczny Meklemburski był w tém mieście, równie jak Xiąże *Brunswick-Oels*, który teraz do Anglii popłynął, przedawszy większą część swoich ekwipażów. (*Zuschauer.*)

Badajoz dnia 7 Maja n. s.

Dnia 30 Kwietnia woyska sprzymierzone z pod *Ciudad-Rodrigo* wyruszyły do *Sierra-de Pinha-de Franca. D. Carlos Espana* otrzymał rozkaz postąpić ku *Salamance*. Jenerał *Selviera* ciągnął przez *Alkantara* dla złączenia się z woyskiem sprzymierzonem. Dywizya *Morillo*, która na tenże punkt śpieszyła, i już do *Caceres*, i do wsi okolicznych doszła, otrzymała rozkaz wstrzymania swoiego marszu.

Madryt dnia 30 Kwietnia n. s.

W nocy dnia 26go 60 wozów bagażowych pod strażą 80ciu ludzi wyszło stąd do *Kastylii*, lecz te pod *Gallapaga* walecznemu *Mondeden* w ręce wpadły. W *Rosas* znayduie się korpus obserwacyyny Francuski, 3000 ludzi wynoszący, przeznaczony do eskortowania innego transportu, który przez *Arribas* i *Anaulo* przechodzi. Główna kwatera woyska środkowego znayduie się w *Arevalo*. Liczą tu, że 34,000 żołnierzy Francuskich opuściło półwysep udaiąc się do Francyi, i że na to mieysce konskrypcyonistow przysłano. (*d. Rusch. Inv.*)

Paryż dnia 4 Czerwca, n. s.

N. Cesarzowa i Regentka, dnia 1go t. m. prezydowała na Radzie Stanu, a dnia 3 na Radzie Ministrów w *St Cloud*.

W dzisieyszym numerze Monitora umieszczony jest, dalszy ciąg wiadomości, o działaniach wojennych woyska Francuskiego, które dochodzą do dnia 29 Maja. Sławne zwycięstwo, odniesione przez jazdę Jenerała *Blüchera* nad Francuzami, pod *Hainau*, opisane jest w sposob następuiący: „D. 26 Maja główna kwatera Hrabiego *Lauristona* była w *Hainau*. Wieczorem, o godzinie 5tey, 3000 ludzi jazdy nieprzyiacielskiey napadły niespodzianie na jeden batalion Jenerała *Maison* i zmusiły go do cofnienia się ku wiosce: w zdarzeniu tém straciliśmy dwa działa i 3 wozy prochowe. Wnet cała dywizya w szyku boiowym stanęła; kusił się nieprzyiaciel uderzyć na 153ci półk, ale odparty został. (Otoż jakiemi gadkami stara się *Napoleon* bawić mieszkańców *Paryża*!) (*z Gaz. S. Petersb. Akad.*)

WIADOMOSCI ROZMAITE.

Pospolite ruszenie (*Landsturm*) samego Miasta Berlina składa się, z 230 Kapitanów, 721 Poruczników, 252 Sierżantów, 2,399 Podoficerów, 102 doboszów, i 25,533 szeregowych, ogółem 29,217 ludzi— Jeżeli podług tey miary powstaią wszystkie Królestwa Pruskiego Prowincye, widać, do iak ogromney potęgi wznosi się działaiąca siła narodu.

Hamburg nie tylko został w twierdzę zamieniony, ale nawet 4000 ludzi składaiących rozwiązaną gwardyą mieyską służbę Francuzką przyiąć muszą— Legion Hanzeatycki iest w Stralsundzie.

P. *Hess*, były Dowódca Hamburskiey gwardyi mieyskiey, przed rozwiązaniem teyże gwardyi i przed swoiém oddaleniem się z miasta wydał do niey i do mieszkańców bardzo wymowną odezwę. Teraz iednak przedsięwzięte są środki, które więcey maią patryotyczney zasługi i wartości, niżeli dopełnione teyże gwardyi rozwiązanie. Deputowany do Stralsundu Syndyk wolnego miasta Hanzeatyckiego Hamburga, P. *Gries*, wezwał wszystkie szczególne osoby gwardyą mieyską Hamburską i Lubeską składaiące, aby się do *Ribnitz* znowu zbierały, i tam uformowawszy pospolite Hanzeatów ruszenie, przyłączyły się do woyska sprzymierzonego.

Jenerał Doerenberg iuż przed nieiakim czasem odiechał do Anglii.

Piszą z Drezna, iż tam utrzymywać chciano, iakoby rozeym miał bydź do miesiąca Września przedłużony, z powodu trwaiących układów o pokóy. (*z Zuschauera.*)

Gazeta S. Peterzburgska Le Conservateur zawiera następuiące wiadomości:

W Gazetach Berlińskich czytamy opis okropnych wypadków, które w czasie ostatniey wiosny pod rządem Francuzkim zbroczyły krwią ziemię Oldenburską. Wiadomo iest, iaki tam był zapał umysłów do odzyskania niepodległości, a oto są skutki tego szlachetnego wzruszenia. Podprefekt *Frochot* oddalaiąc się z kraju, mianował komissyą zarządzaiącą, z pięciu członków złożoną, która w czasie niebytności iego miała się trudnić administracyą krajową. Po złożeniu urzędu przez *Mera* miasta *Oldenburga*, ta Komissya widziała się bydź zniewoloną postanowić Kommissyą Municypalną złożoną z członków dawnego Magistratu, i razem rozesłała po całey prowincyi obwieszczenia, przez które utrzymuiąc w swoich urzędowaniach *Merów* wieyskich, mianowała ich Kommissarzami Municypalnemi, i obowiązuiąc wyraźnie do utrzymania spokoyności i dobrego porządku w kraju, rozkazała aby każdy w swoim oddziale uformował gwardyą mieyscową z właścicieli złożoną Srodek ten, którego wymagały okoliczności, i znaiomość mieyscowa kraju, był poczytany za zbrodnią w liście, który Prefekt Hr. d' *Arberg* w pierwszych dniach do teyże Kommissyi napisał. Jak tylko Francuzi ukazali się w kraju Oldenburskim, natychmiast osoby składaiące tę Kommissyą zostały aresztowane i zaprowadzone do *Bremen*. Kommissya woienna sądowa ustanowiona przez Jenerała *Vandamme*, pomiędzy celnieyszemi punktami oskarżenia, umieściła, iż Kommissya Municypalna w cyrkularnych swoich obwieszczeniach mówiła o zbliżaiących się woyskach, nie wymieniaiąc, iż przez te woyska rozumiała woyska Francuzkie: iż podpisała się, iako Kommissya zarządzaiąca, nie wyrażaiąc, iż była Kommissyą Francuzką przez Podprefekta ustanowioną. Kapitan-Referendarz, który przy tym sądzie woiennym urząd Prokurora-Rządowego odbywał, dał zdanie, iż te oskarżenia nie zasługuią dla obwinionych, iak tylko karę sześcio-miesięcznego aresztu. Swiadek naoczny i godny wiary upewnia, że oskarżeni we wszystkich swoich mowach i odpowiedziach na zapytania, okazali tę godność, iaką nadaie sumienie bez zarzutu, że żaden nie chciał się ocalać kosztem drugich, i wszyscy aż do końca twierdzili, iż postanowienia ich i środki, za spólną wszystkich pięciu członków zgodą przedsiębrane były. Lecz ani tą niewinność, ani obrona nie mogła bynaymniey wpływać na zamiary ich ciemięzycieli: potrzeba było przykładów dla rzucenia postrachu. Kilką dniami pierwey wiedziano w *Bremen*, że dway członkowie Kommissyi na to przeznaczeni byli, i że temi bydź mieli PP. *Berger* i *Fink*. Wybrano zapewne te dwie ofiary dla tego, iż, PP. *Berger* i *Fink*, iako Radcy kancellaryi Xięcia Oldenburskiego, zaymowali dawniey pierwsze w administracyi krajowey urzędy, że przez swóy rozsądek i naukę byli celem publicznego szacunku, że nakoniec ich imiona były pierwsze w podpisach urządzeń przez kommissyą czynionych. Trzema pozostałemi członkami byli PP. *Negelein*, i negocyanci *Bulling* i *Klævemann*. Trudno iest wyrazić, iak wielkim żalem publiczność przeięta była dowiedziawszy się o wyroku dwóch pierwszych. Twierdzą, iż dla odkupienia Pana *Fink* ofiarowano summę 40,000 talarów. Obadwa okazali godną naśladowania stałość aż do ostatniego momentu wykonania okrutnego sądu. Gdy chciano zawiązać oczy Panu *Berger*, prosił, *aby mu nie zakrywano widoku Nieba, do którego się przenosi!* Zezwolono na żądanie, i ofiara padła za pierwszym wystrzałem. Pan *Fink* dłużey cierpiał, i dupiero po kilku wystrzałach zakończył życie. Ostatnie jego słowa były: „*Polecam wam moię żonę i moich ośmioro dzieci.*" Trzey inni członkowie musieli bydź świadkami zgonu swoich nieszczęśliwych kolegów. Skazani byli na więzienie, które potém w karę pieniężną zamieniono.

Hrabia *Narbonne* Ambassador Francuzki przy

Dworze Wiedeńskim dnia 15 Czerwca przyiechał do *Drezna*.

Piszą z *Malty*, iż zaraza morowa okazała się w *Alexandryi*, i że z tey przyczyny Lekarze urzędowi doradzili, aby przybyły do portu z tego miasta okręt był niezwłócznie spalony. Podróżni i maytkowie, po ich ogoleniu i skąpaniu w occie, do szpitala odesłani zostali.

Listy z *Messyny* twierdzą, iż pomiędzy Rządem Sycyliyskim i pomiędzy Rządem Neapolitańskim nastąpiły układy, które bardzo pomyślnych skutków dla handlu spodziewać się każą.

Rząd Wirtemberski ogłosić rozkazał, że batalion regimentu 2go, który był posłany dla wzięcia szturmem bateryi pod *Krekwitz*, nie przeszedł na stronę sprzymierzonych, ale był zabrany w niewolą. Strata poniesiona przez Wirtemberczyków w bitwie dnia 21 Maja, składa się z 2ch Jenerałów, 30 oficerów, i 607 żołnierzy wziętych w niewolą, nie licząc zabitych i ranionych, o których ieszcze liczbie nie wiedziano.

Podług listu z *Pragi* pod dniem 14 Czerwca woyska Francuzkie zaymuią *Tyrol*, dla przyłączenia go do Królestwa Włoskiego.

W ostatnich dniach Maja pierwsza kolumna woysk Włoskich 5000 piechoty i 1000 iazdy wynosząca wyszła z *Werony* do *Niemiec*, druga kolumna równie mocna, z regimentów Francuzkich złożona, była tam spodziewaną.

Rząd woienny Pruski pod dniem 21 Czerwca ogłosił w Królewcu, że Nayiaśnieyszy Cesarz Rossyyski, raczył mianować Hrabiego *Siversa* Gubernatorem woiennym woysk Rossyyskich w tém się mieście znayduiących.

Gdy listy z prowincyi Illiryyskich pod datą 17 Marca twierdziły, iakoby Papież miał powrócić do *Rzymu*, i tam rozpocząć święte obowiązki swoiego urzędowania, inne doniesienia z *Niemiec*, godnieysze wiary, utrzymuią, iż Jego Swiątobliwość przeniesionym został z Paryża do *Vincennes*.

PP. *Galatin* i *Bayard*, Posłowie Stanów Ziednoczonych Ameryki przybyli do *Gotenburga*, skąd nie bawnie w S. *Peterzburgu* są oczekiwani.

Twierdzą, że przy rozpoczęciu kroków nieprzyiacielskich, Xiąże Jegomość następca tronu Szwedzkiego będzie dowodził woyskiem od 80 do 100,000 ludzi wynoszącém, i z woysk Szwedzkich, Rossyyskich, Pruskich i Meklemburskich złożoném.

Napoleon wyrokiem dnia 14 Maja mianował Xięstwem Pałac w Bolonii, i wieś *Galliera*, i to nadał Xiężniczce *Bolonii*, starszey córce Wice-Króla Włoskiego. Xięstwo to *Galliera* przechodzić będzie w linii potomków płci męskiey w porządku majoratu, lecz gdyby Xiężniczka umarła bez zostawienia potomków płci męskiey, Xięstwo wraca do dóbr Cesarskich, których teraz iest częścią. (*z Gaz. S. Peterzb. le Conserv.*)

---

z Wilna dnia 6 Lipca. Zwierzchność Szkolna Wileńska odebrawszy dnia 3 t. m. zalecenie JW. Ministra Narodowego oświecenia dnia 23 p. m. datowane, na wezwanie uczniów do uzupełnienia Instytutu Medycznego Wileńskiego, ponieważ ciż uczniowie z powodu zaczętych wakacyi już się po większey części do domów, wedle prawa, rozjechali, śpieszy przez Gazetę Kuryera Litewskiego, uczącym się podać tę wiadomość: aby ci uczniowie, którzy ukończywszy kursa nauk tak w Gimnazium Wileńskim, jako też w innych szkołach Gubernii Wileńskiey, maią zdatność wstąpienia do pomienionego Instytutu, i ochotę słuchania Lekarskiey nauki na koszcie skarbowym, a potém poświęcenia się na usługę Medyczną, dali o tém wiedzieć jak nayrychley do zastępuiącego mieysce Dyrektora Gimnazium Wileńskiego dla zrobienia ich listy, i posłania do Departamentu Narodowego oświecenia. Istotne zaś warunki stanowiące obowiązek tych Kandydatów co do ich zdatności, obyczaiów i stanu zdrowia będą im objawione z przyzwoitą dokładnością, za obecném każdego stawieniem się przed mieyscową zwierzchnością szkoły, w którey odbywali nauki.

OGŁOSZENIA.

N. 4441.

3 Od Wileńskiego Guberskiego Rządu czyni się ogłoszenie: iż na skutek przedstawienia JP. Ober-Forsztmeystra Wileńskiego będzie się w tymże Rządzie odbywać Licytacya dla przedania drzewa samowolnie wyrąbanego z lasow skarbowych, w różnych mieyscach Powiatu Trockiego znayduiących się, a mianowicie: bierwion sosnowych długości od 3ch do 6ciu sążni, a grubości od 7 do 8 calow, pod miasteczkiem Olkienikami nad rzeką Mereczanką sztuk 630, pod Przełayną na brzegu teyże rzeki Mereczanki szt. 24; pod wsią Heczełowką nad rzeką Niemnem szt. 156; pod wsią Użupą także nad Niemnem sztuk 154; tudzież w lasach Przełayskim i Niemonayskim szt. 124, w ogóle sztuk 1088; chcący zatém kupić takowe drzewo zechcą się stawić do pomienionego Rządu dla odbycia licytacyi w terminach, pierwszym dnia 7go, drugim dnia 8go, a trzecim i ostatnim dnia 10go miesiąca Lipca Roku bieżącego. Dnia 27 Czerwca 1813 roku.

Sowietnik Zenon Machwic.

Sekretarz Dymitrewski.

1 Zarządzaiący Policyą oznaymuie tém do kogo należy, po Exdywizyi dom nieletniego Krzywobłockiego pod Ostrą bramą sub N 19 sytuowany, który od pobytu nieprzyiacielskich woysk zostaie zruynowany, ażeby ciż possesorowie niechybnie ony wyerygowali, gdyż jeśli w ciągu dwóch tygodni nie będzie to uskuteczniono, więc Kommissya Kwaternicza przymuszoną będzie przyłożyć się do tego, wyeryguie ony, i odda pod postóy z opłatą na zysk Aktora, Datt Julii 5 dnia roku 1813. Zarządzaiący Policyą Szłykow.

1 Umocowany od Kuratoryi za Naywyższym JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI rozkazem, nad maiątkami Aktualnego Kamerhera Grafa Ferzena ustanowioney, Grodzienskiey Skarbowey Izby Assesor Dańkowski, podaie do publiczney wiadomości, że Klucz Dubiński w Prużańskim, a Pużycki w Brzeskim powiecie położone, oddaią się w arędę na lat trzy od 24go Junii teraznieyszego roku — Zyczący zaarędować one zgłosić się może do Assesora Dankowskiego w Grodnie mieszkaiącego, Podał do Gazety na prożbę JP. Dankowskiego Assesora Izby Skarbowey Grodzieńskiey Major Łapiński.

N. 1337.

3 Na skutek Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI, Samowładnącego Całą Rossyą z Litewsko-Wileńskiego Guberńskiego Rządu dnia 25 przeszłego miesiąca Czerwca pod N. 4418 Radzie Mieyskiey Wileńskiey danego, taż Rada podaie do powszechney wiadomosci: że folwarki funduszowe mieyskie Wysoki Dwór z podwysokim, Kupryaniszki, Leoniszki, i Tupaciszki, zwane; ze wszystkiemi swoiemi attynencyami, i z onych przychodzącymi użytkami; wypuszczone zostaną z publiczney Licytacyi na Ratuszu w Radzie Mieyskiey w dniach, 15, 18 i 22 teraźnieyszego miesiąca Lipca odchodzić maiącey, na pewne lata w tenutę arendowną, więcey postępuiącym do kassy mieyskiey roczney arendy; z warunkiem: ażeby każdego folwarku fundum we wszelkie gospodarskie zabudowania, od Rady wykazać się maiące, po wyyściu Kontraktów na rzecz Miasta pozostać się powinne; czasu arendowney tenuty przez dzierżawców opatrzone zostao; o iakowey w terminach przeznaczonych odbywać się maiącey na Ratuszu Licytacyi niemniey względem zakommunikować się maiących od Rady w każdym czasie ambijentóm warunkow przedkontraktowych do następnych Kontraktow stosuiących się, Rada Mieyska Wileńska ninieysze ogłoszenie ciągle potrzykroć w Gazecie Kuryera Litewskiego; zamieszczaiąc; ieszcze przez osobną na druku Awizacyą i za pośrednictwem Policyi po Mieście publikuiącą się, wszystkich jeneralnie Obywateli zawiadamia. Datt na Ratuszu Wileńskim w Radzie tegoż Miasta Roku 1813 Miesiąca Lipca 1. dnia.

Tomasz Reyser Prezydent Rady.

OSTRZEZENIA.

1 JPP. Nikodem i Elżbieta Maciejewscy w roku 1808 xbra 31 dnia Kamieniczkę swą w mieście Wilnie, na Zarzeczu przy N. 583 sytuowaną za summę rubli srybr: 1200 W. JP. Mikołaiowi Orłowskiemu Por: woysk Rossyyskich w trzyletnią zastawną possesyą oddaiąc, że wszelkie ciężary jakie tylko na pomienioney Kamieniczce znaleść się mogły, na dalszych swych funduszach, a mianowicie: na dwóch domach jednym za Nmi 584 i 585, drugim bez Nru w mieście Wilnie będących, wnieśli i opisali tę prawną solenność, nie tylko zestawnym zapisie, lecz i Oświadczeniem w Aktach Ziemskich Wileń: 1809 roku Januar: 4 dnia czynionym uroczyscie zapowiedzieli; Pomimo wszakże takie Possesora zastawnego upewnienie i podstępnie, jak dopioro daie się widzieć, u różnych osób zaciągaiąc kredyta, one na onerowaney już kamieniczce, po prawie zastawnym przez ewikcyą opieraią pewność — ażeby przeto tak ci, jakoteż dalsi, u których mogą tentować pożyczki, że nie raz wspomniona Kamieniczka już jest pierwszym i znacznym obciążona długiem, wiedzieli, a ztąd na niepewność nie poświęcali swey własności, inaczey winie swey będą winni przypisać utratę, publiczne przez Kuryera Lit: niżey podpisany, czyni zastrzeżenie.

Mikołay Orłowski P. W: Ross:

1 Po zeyściu z tego świata pod dniem 4 v. s. 16 n. s. Xbra Roku niedawno zeszłego, WJX. Jozaffata Mirskiego Kanonika Wilenskiego uwiadomieni o śmierci Sukcessorowie jedni osobiście, drudzy listownie, gdy dla rozebrania pozostałey po nim ruchomości i uspokoienia jego wierzycielow, oraz i wzięcia papierów, żadnego do Przeświet: Kapituły Wileńskiey dotąd nie czynią zgłoszenia, w imieniu więc oney niżey podpisany, iako ieneralny Prokurator przez ninieyszą publiczną Awizacyą obwieszcza tychże JWW i WW Sukcessorów, aby dla rozebrania wszelkiey ruchomości po zeszłym JX Kanoniku Mirskim pozostałey, sami do miasta Gubernskiego Wilna przybyć lub umocowanych prawnie przysłać Plenipotentów raczyli, gdyż P. Kapituła iak mieysca dla konserwy pozostałości u siebie niema, tak za zepsucie lub ubytek teyże ruchomości nie zaręcza. W Wilnie 24 Apr. 1813.

X. Wincenty Łabuński Kan: Wileń: i Kawaler.

---

2 Osoby, mogące mieć jakąkolwiek wiadomość, o losie JPani Teresy Wiktoryi Meros de Thiard, żony JPana Du-Bail-Des-Fontaines, Dozorcy głównego magazynu szpitalów 4go korpusu Wielkiego Woyska, albo, o jey córce Annie Rozalii Du-Bail-Des-Fontaines, lat 11 maiącey, które obie dostały się w niewolą wojenną na przeprawie Berezyńskiey, proszone są uczynić o nich wiadomość do JP. Du-Bail-Des-Fontaines, jeńca wolennego, w Szpitalu Domu Dobroczynności w Wilnie, albo do JP. Marie de St Ursin 1go Medyka w tymże szpitalu. Medyk ten będzie korzystał z tego zdarzenia, w odwołaniu doniesienia o jego śmierci, które w zaszczytnych w prawdzie wyrazach, ale, szczęściem, zawcześnie, i zapewnie na wierze Gazet Francuzkich, uczynione było, w Numerze, pod dniem 8 Lutego roku bieżącego, gazety pod tytułem Invalide, o czém on świeżą otrzymał wiadomość.

Za pozwoleniem Cenzury Wileńskiey — w Drukarni Dyecezalney u XX. Missyonarzów.